

Itä-Suomi

Aluehallintovirasto

Itä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupavastuualueen toimintakertomus vuodelta 2010

YLEISTÄ

Itä-Suomen aluehallintoviraston (AVIn) ympäristölupavastuualueelle asetettiin aluehallinto-uudistuksen yhteydessä kovat haasteet. Aiempi ympäristölupaviraston toimialue supistui seitsemästä maakunnasta kolmeen. Uuteen organisaatioon tuli uusina työntekijöinä henkilöstöä entisen ympäristölupaviraston lisäksi kolmesta aiemmasta ympäristökeskuksesta yhteensä viisi henkilöä (E-Savo, P-Savo ja P-Karjala). Uuden organisaation henkilöstön osalta ympäristöministeriö asetti tulostavoitteeksi 18 htv, kun yhdistyvissä organisaatioissa oli vuoden lopulla 32 henkilöä.

Vuodenvaihteessa 2009/2010 ja vuoden 2010 aikana henkilöstörakenteessa tapahtuikin tapahtunut merkittäviä muutoksia. Osa henkilöstöstä siirtyi aluehallintoviraston hallintopalvelut vastuualueelle, osa muihin aluehallintovirastoihin, yksi työntekijä maistraattien tulohajautusyksikköön, yksi eläkkeelle ja yksi yksityisen yrityksen palvelukseen. Koko vuoden osalta henkilötövuosien määräksi muodostui 20,9 htv. Työpanoksesta noin 5,5 htv käytettiin ennen vuotta 2010 vireille tulleiden, nykyisten Etelä-Suomen ja Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston alueen lupien käsittelyyn.

Palvelukyky oli erityisesti hallintohenkilöstön osalta alkuvuoden ajan kovalla koetuksella, kun aiemmasta seitsemästä henkilöstä neljä siirtyi AVIn yhteisiin hallintopalveluihin. Muutos on asettanut kovia paineita myös kirjaamolle, jossa on aiempien kolmen henkilön sijaan työskennellyt vain yksi Ahjo-asiakirjahallintaohjelman hallitseva henkilö.

Merkittävästä henkilöstömäärän supistumisesta huolimatta organisaatiossamme on säilynyt melko tasapainoinen osaaminen oikeustieteellisen, teknillisen ja luonnontieteellisen koulutuksen omaavien ammattilaisten välillä. Aluehallintouudistukseen liittyneistä työsuhteen jatkumisen epävarmuustekijöistä riippumatta henkilöstö on tehnyt erinomaista työtä ja vuodelle 2010 asetetut määrälliset tavoitteet saavutettiin niin lupien määrän (251 kpl – tavoite 200) kuin tulojenkin suhteen (452.297,40 € - tavoite 430.000 €). Uusien ja toiminnan muutosta koskevien lupien käsittelyaika oli 8,6 kk (tavoite 10 kk), ympäristönsuojelulain mukaisten asioiden käsittelyaika 10,5 kk (tavoite 12 kk) ja vesilain mukaisten lupien käsittelyaika 7 kk (tavoite 9 kk). Tuottavuus (ratkaisuja/htv) oli Itä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupavastuualueella selkeästi maan korkein, 12 ratkaisua/htv, kun kaikkien ympäristölupavastuualueiden keskiarvo oli 8,5.

Vastuualueen työprosessien tehostamisella on pystytty lyhentämään lupien käsittelyaikoja. Erityisesti maatalouden ja pk-sektorin yritysasiakkaiden tarvitsema asiantuntijapalvelu lupahakemusten esivaiheessa sekä lupaviranomaisen ja valvojien välinen sujuva yhteistyö on varmistettu sillä, että henkilöstöä on kaikissa Itä-Suomen AVIn toimipaikoissa.

Kannen kuva: Ympäristölupavastuualueen henkilöstö tutustumassa Mikkelin Hanhikankaan vesilaitokseen

Kuva: Timo J. Lehtonen

LUPAPÄÄTÖKSET

Vuoden 2010 alussa käsittelemättömiä lupahakemuksia oli vireillä 211, vuoden aikana uusia hakemuksia tuli vireille 204 kpl, joista ympäristönsuojelulain mukaisia hakemuksia oli 115 ja vesilain mukaisia hakemuksia 89. Vuoden aikana annettiin kaikkiaan 251 lupapäätöstä. Ympäristöministeriön asettama tavoite oli 200 päätöstä. Päätösten ennakoitua suurempaan määrään vaikutti mm. se seikka, että Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston asioiden käsittely jäi suunniteltua vähäisemmäksi.

Päätösten jakautuminen laeittain ilmenee oheisesta taulukosta.

YSL= ympäristönsuojelulain mukaiset lupahakemukset

VL = vesilain mukaiset lupahakemukset

	Ratkaistu v. 2010	Vireillä 31.12.
YSL – uusi toiminta tai toiminnan muuttaminen	83	35
YSL – lupamääräysten tarkistaminen	26	69
YSL – 61 §:n mukaiset ilmoitukset	12	3
YSL - yhteensä	131	107
Vesilain mukaiset lupahakemukset	112	42
Vesilain mukaiset hallintopakkohakemukset	8	11
VL - yhteensä	120	53
Kaikki yhteensä	251	160

Itä-Suomen ympäristölupaviraston päätösten pysyvyys Vaasan hallinto-oikeudessa

Ratkaisut valituksiin	2007	2008	2009	2010
ei muutosta	23	41	47	40
muutettu pääasiaratkaisu	0	13	9	4
tarkennettu lupamääräyksiä	23	13	19	13
palautettu	4	4	2	8
Yhteensä	50	71	77	65
Päätösten pysyvyys	46 %	58 %	61 %	62 %

Vaasan hallinto-oikeuden vuonna 2010 antamien Itä-Suomen ympäristölupaviraston päätöksiä koskevien ratkaisujen osalta päätösten pysyvyys oli 62 %. Ratkaisuja vuoden aikana oli yhteensä 65 kpl. Pääasiaratkaisuja muutettiin neljässä asiassa, lupamääräyksiä tarkennettiin 13 asiassa ja uudelleen käsiteltäväksi palautettiin kahdeksan asiaa. Korkein hallinto-oikeus (KHO) antoi vuonna 2010 ratkaisun 18 asiassa, joissa ensimmäisen asteen päätös oli tehty Itä-Suomen ympäristölupavirastossa. Yksi asia (turvetuotannon lupahakemus) palautettiin uudelleen käsiteltäväksi. Pääasiaratkaisua muutettiin yhdessä asiassa ja lupamääräyksiä tarkennettiin kahdessa asiassa. Muihin päätöksiin ei tullut muutoksia.

Ympäristökeskuksissa annetuista päätöksistä tehdyistä valituksista ratkaistiin Vaasan hallinto-oikeudessa vuonna 2010 kolme asiaa. Pääasialkaisua ei muutettu yhdessäkään asiassa; lupamääräyksiin tehtiin kahden päätöksen osalta vähäisiä tarkennuksia. Korkein hallinto-oikeus antoi ympäristökeskusten alun perin tekemistä päätöksistä kolme ratkaisua. Kaikkien osalta KHO:n päätös merkitsi vähäisiä muutoksia lupamääräyksiin. Lisäksi KHO kumosi eläinsuojan ympäristölupapäätöksen etälantalaa koskevilta osin toimintakokonaisuuteen kuulumattomana.

Lupapäätökset toimialoittain

Vuonna 2010 annettiin 35 turvetuotantoa koskevaa lupapäätöstä, joista 29 koski uusia alueita ja neljä voimassa olevan luvan lupamääräysten tarkistamista. Yksi päätös jätettiin hakijan pyynnöstä sikseen ja yksi koski kunnostusvelvoitetta. Hakemuksiin sisältyi uutta tuotantopinta-alaa yhteensä 1755 ha. 19 alueen osalta pinta-ala hyväksyttiin hakemuksen mukaisena (1312 ha). Lisäksi kuusi lupaa myönnettiin haettua pienemmälle tuotantoalalle (443 ha). Hakemuksista neljä hylättiin kokonaan (390 ha).

Kalanviljelylaitosten lupia myönnettiin seitsemän; merkittävimmät kohteet olivat Caviar Emprik Oy:n laitos Ilomantsissa ja Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen Enonkosken kalanviljelylaitos.

Kaivos- ja rikastamotoimintaa koskevia ympäristölupapäätöksiä annettiin kahdeksan. Pääosa koski lupamääräysten tarkistamista, kaksi vuolukiven louhinnan koetoimintailmoitusta ja yksi kipsijätteen jäteluokituksen poistamista siltä osin kuin sitä käytetään tuotteena tai tuotteen osana.

Metsäteollisuudessa ratkaistut asiat ovat koskeneet yksittäisten lupamääräysten muuttamista (Pankaboard Oy Lieksa, Enocell Oy:n Uimaharjun tehdas Joensuussa, Stora Enso Oy:n Uimaharjun saha, Stora Enso Oy:n Anjalankosken tehdas). Metalliteollisuuden alalta annettiin päätökset Alsiva Oy:n valimotoimintaa koskevan ympäristöluvan tarkistamisesta (Kontiolahti) sekä Abloy Oy:n Joensuun tuotantolaitoksen ympäristöluvan tarkistamisesta.

Päätöksiä ympäristönsuojelulain 61 §:n mukaisista koetoimintailmoituksista annettiin 12 kappaletta. Ilmoitukset koskivat mm. kiseriitin kuivauksen kokeilua Louhen tehtaassa kalkkiuunissa Kerimäellä, Aholan dolomiittiesiintymän koelouhintaa Kesälähdellä, koelouhintaa Karnukkapuron valtausalueella Polvijärvellä, kierrätyspolttoaineen käyttöä Varkauden Stora Enso Oy:n ja Lapinlahden Ekolämpö Oy:n laitoksilla, yhdyskunta- rakennus- ja sekajätteen murskaus- ja lajittelujätteiden hyötykäyttömahdollisuuksien kokeilua Kuopiossa, Savonlinnassa ja Joensuussa.

Eläinsuojille ympäristölupia myönnettiin 26 kappaletta. Jätevedenpuhdistamojen lupamääräysten tarkistushakemuksia käsiteltiin seitsemän. Jätehuoltoa koskevia lupapäätöksiä annettiin 15 kohteelle, mm. Osuuskunta Juvan Bioson Oy:n biokaasulaitokselle, kivipohjaisen kierätysmateriaalin jalostukseen, lento- ja pohjatuhkan käyttöön Kaukaan tehtaiden tierakenteissa, metalliromun käsittelyn lupa, autopurkamon lupamääräysten tarkistaminen, Outokummun Jyrin jäteaseman erityismaiden käsittelyalueen laajennus, hyötykäyttöön kelpaavien maa- ja kiviainesten välivarastointi sekä risujen ja kantojen kuivaus ja haketus sekä kalkkistabiloidun tuhkan sekä purkubetonin ja -tiilen hyödyntäminen Yara Suomi Oy:n Mustin rikastushiekka-alueen ohjauspenkereissä Siilinjärvellä.

Pääosa vuonna 2010 ratkaistuista vesitalousasioita koski kiinteistökohtaisia rakennushankkeita (laiturit, aallomurtajat, ruoppaukset, johdot, kaapelit, maalämpöputkiston asentaminen vesistöön ym.). Muista hankkeista mainittakoon mm. pohjaveden ottamoina koskevat luvat Hollolassa, Kontiolahdella, Mikkelissä ja Ruokolahdessa, Joroisten Liunan- ym. koskien kunnostus, uittosäännön kumoaminen Kesälahdella, Vehkataipaleen kanavan kunnostus Taipalsaarella, Summanjoen säännöstelypatojen korvaaminen kiinteillä padoilla Kouvolassa ja Haminassa, valtatie 7:n siltojen ja vesistöpenkereiden rakentaminen (kuusi eri päätöstä Haminassa, Kotkassa, Pyhtäällä ja Loviisassa), vesialueen täyttäminen Kallaveden Väinölänniemen edustalla Kuopiossa ja teollisuusalueen laajentamiseksi Viitasaarella, veden johtaminen Sivakkajoesta rikastamon toimintaa varten Ilomantsissa, Nuorajärven kosteikon perustaminen Lemillä. Lisäksi annettiin useita sillan uusimisia ja kevyen liikenteen siltojen rakentamisia koskeneita lupapäätöksiä.

Vesilain mukaisia hallintopakkohakemuksia käsiteltiin kahdeksan. Viisi näistä koski luvatta ruopattua vesialueen tilan palauttamista. Hallintopakkohakemusten pohjalta määrättiin toimenpiteitä kolmessa tapauksessa.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ, HENKILÖSTÖRAKENNE, HENKILÖSTÖKULUT

Henkilöstön määrä vuoden 2010 alussa oli 24 ja vuoden 2011 alussa 21. Koko vuoden henkilötyövuosien määrä oli 20,9 htv. Henkilöstön keski-ikä on korkea, 55 vuotta. Myös koulutustaso on korkea, sillä 80 prosentilla henkilöstöstä on ylempi korkeakoulututkinto.

KOULUTUKSEN JÄRJESTÄMINEN JA KOULUTUKSEEN OSALLISTUMINEN

Vuoden 2010 valtakunnalliset ympäristö- ja vesilupapäivät järjestettiin 5.-6.10.2010 Mikkelissä ammattikorkeakoulun auditoriossa. Päiville osallistui lähes 180 henkilöä. Ensimmäistä kertaa myös kunnissa ympäristölupia valmisteleville ja esitteleville viranhaltijoille tarjottiin mahdollisuus osallistua päiville - heitä osallistui lähes 40. Lisäksi ympäristölupavastuualue järjesti yhteistyössä Etelä-Savon, Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa koulutustilaisuuden kuntien ympäristönsuojeluviranhaltijoille Mikkelissä, Kuopiossa ja Joensuussa. Vastuualueen johtaja osallistui aluehallintoviraston seudullisiin esittelytilaisuuksiin neljällä kaupunkiseudulla (Mikkeli, Kuopio, Joensuu ja Iisalmi) pitäen ympäristölupavastuualueen toimintaa esittelevän katsauksen.

Henkilöstö osallistui koulutukseen keskimäärin 5,3 päivää/henkilö.

VALTAKUNNALLINEN YHTEISTYÖ

Vastuualueen johtaja on osallistunut ympäristöministeriön aluehallintovirastojen ympäristölupavastuualueen ohjausryhmätyöskentelyyn, ympäristönsuojelulain uudistamistyöryhmän työhön, lainsäädännön toimeenpanoa ja sen seurantaan kehittävä työryhmän työhön sekä aluehallintovirastojen ympäristölupavastuualueiden johtajien ja ELY-keskusten ympäristövastuualueen johtajien kokouksiin.

Henkilöstö on osallistunut lisäksi seuraaviin työryhmiin:

Valtakunnallinen ampumaratatyöryhmä (Ari Liimatainen)
 Valtakunnallinen turvetuotannon koordinaatioryhmä (Antti Ylitalo)
 Valvonnan ja luvituksen yhteistyöryhmä - Ylva (Keijo Lindberg)
 Valtakunnallinen Vahti-yhteyshenkilöstöverkosto (Keijo Lindberg)
 AVI:n yhteistyöryhmä (Ahti Itkonen)
 AVI:n yhteinen vesilakityöryhmä (Aune Mielonen)
 AVI:n yhteinen turvetyöryhmä (Antti Ylitalo, Timo J. Lehtonen)
 Turvetuotannon valtakunnallinen koordinaatioryhmä (Antti Ylitalo)
 AVI:n uuden palkkausjärjestelmän suunnitteluryhmä (Marjo Kaikkonen)
 Suurten polttolaitosten BAT-ryhmä (Ahti Itkonen)

TYÖHYVINVOINTI

Syksyllä 2010 toteutettu työtyytyväisyysbarometri oli uuden organisaation ensimmäinen. Koska kysely on toteutettu samalla menetelmällä ja pääosin samoilla kysymyksillä entisessä ympäristölupavirastossa ja lääninhallituksessa, ovat tulokset eri vuosien välillä ainakin suuntaa-antavasti vertailukelpoisia. Tulosta voidaan pitää hyvänä, ottaen huomioon, että aluehallintouudistuksen vaikutukset koskettivat erityisen voimakkaasti aiempien ympäristölupavirastojen ja ympäristökeskusten henkilöstöä.

Kokonaisarvio (keskiarvo)

Vuosi	Ympäristölupavirasto	Ympäristöluvat (AVI)	Koko AVI
2008	3,56		
2009	3,26		
2010		3,43	3,27

Sairauspäiviä henkilötyövuotta kohti oli noin seitsemän, kun luku koko aluehallintovirastossa oli 11,6.

YHTEENVETO TOIMINNALLISESTA JA TALOUDELLISESTA TULOKSESTA

	Tavoite	Tulos
Uutta toimintaa ja toiminnan muutoksia koskevat ympäristösuojelulain mukaiset lupa-asiat	Käsittelyaika 10 kk	8,6 kk
Ympäristönsuojelulain mukaiset lupa- ja ilmoitusasiat, kaikki	Käsittelyaika 12 kk	10,5 kk
Vesilain mukaiset lupa-asiat	Käsittelyaika 9 kk	7 kk
Lupamäärä	200	251
Lupatulot	430 000 €	452 300 €

Ympäristölupavastuualueen henkilöstömenot olivat 1 455 675,17 ja toimintamenot 120 912,08. Tuloja kertyi kaikkiaan 454 485,85. Lisäksi ympäristöministeriö myönsi vuoden aikana toimintaan lisärahoitusta 200 000, joten vuoden 2010 nettomenot olivat 922 101,40 €

Toimintakertomus on hyväksytty ympäristölupavastuualueen johtoryhmän kokouksessa 30.3.2011.

Timo J. Lehtonen, johtaja